04/02/2023

Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καρκίνου

/ Επικαιρότητα

Image not found or type unknown

Ο καρκίνος αποτελεί μια από τις κυριότερες αιτίες θανάτου μεταξύ των ενηλίκων και εξ αυτού συνιστά μείζον θέμα δημόσιας υγείας.

Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει σημαντικά βήματα στην αντιμετώπιση της νόσου με τη γενίκευση του προσυμπτωματικού ελέγχου και την ανακάλυψη νέων διαγνωστικών και θεραπευτικών μεθόδων, όπως οι στοχεύουσες θεραπείες και η ανοσοθεραπεία.

Ως συνέπεια αυτών, στις ανεπτυγμένες χώρες, η επίπτωση της νόσου έχει πλέον σταθεροποιηθεί, ενώ η θνητότητά της μειώνεται προοδευτικά τα τελευταία 20 έτη, αναφέρει μιλώντας για τις εξελίξεις στην αντιμετώπιση του καρκίνου ο **Θάνος Δημόπουλος**, καθηγητής Θεραπευτικής-Ογκολογίας-Αιματολογίας Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Πρύτανης ΕΚΠΑ, με αφορμή την **4η Φεβρουαρίου Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καρκίνου.**

«Η μάχη απέναντι στον καρκίνο είναι μια υπόθεση που αφορά όλους μας. Είναι μια μάχη που δίνουμε και θα δίνουμε μαζί, πολίτες και πολιτεία» αναφέρει σε ανάρτησή του σε κοινωνικά δίκτυα ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης με αφορμή την σημερινή παγκόσμια ημέρα κατά του καρκίνου.

«Γι’ αυτόν τον λόγο έχουμε εξαρχής θέσει ως προτεραιότητα και εφαρμόζουμε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αντιμετώπισης, με αιχμή τις πολιτικές μας για την πρόληψη» προσθέτει.

> Η μάχη απέναντι στον καρκίνο είναι μια υπόθεση που αφορά όλους μας. Είναι μια μάχη που δίνουμε μαζί, πολίτες και πολιτεία. Γι’ αυτόν τον λόγο έχουμε εξαρχής θέσει ως προτεραιότητα και εφαρμόζουμε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αντιμετώπισης, με αιχμή την πρόληψη. #WorldCancerDay

pic.twitter.com/Ab8zVh8Ya8

— Prime Minister GR (@PrimeministerGR) February 4, 2023

Η ανοσοθεραπεία

Η ανοσοθεραπεία είναι η θεραπευτική προσέγγιση η οποία επανακινητοποιεί το ανοσοποιητικό σύστημα του ασθενούς έναντι των καρκινικών κυττάρων, εξηγεί ο κ. Δημόπουλος. Η πιο συνήθης μορφή ανοσοθεραπείας είναι αντισώματα που χορηγούνται ενδοφλεβίως και τα οποία αναστέλλουν σημεία ελέγχου του ανοσοποιητικού συστήματος. Τα αντισώματα αυτά (νιβολουμάβη, πεμπρολιζουμάβη κλπ) είναι εγκεκριμένα και στην Ελλάδα για την αντιμετώπιση νεοπλασμάτων κυρίως για ασθενείς με μεταστατική νόσο, όπως μελάνωμα, καρκίνος των πνευμόνων, καρκίνος ενδομητρίου, καρκίνος νεφρού, ουροθηλιακός καρκίνος κά.

Υπάρχουν και άλλες μορφές ανοσοθεραπείας με εντυπωσιακά θεραπευτικά αποτελέσματα, σημειώνει ο κ. Δημόπουλος. Συγκεκριμένα, τα CAR-T κύτταρα (Chimeric Antigen Receptor T-cells), δηλαδή Τ-λεμφοκύτταρα του ασθενούς, στα οποία εισάγεται ενεργοποιημένος υποδοχέας έναντι ενός στόχου καρκινικών κυττάρων. Πλέον, οι θεραπείες αυτές έχουν λάβει έγκριση για ποικίλες αιματολογικές κακοήθειες (λευχαιμίες, λεμφώματα, πολλαπλούν μυέλωμα).

Σε κλινική ανάπτυξη mRNA εμβόλια για τον καρκίνο

Μορφή ανοσοθεραπείας, αναφέρει ο Πρύτανης του ΕΚΠΑ, θεωρείται και ο εμβολιασμός που μπορεί να κινητοποιήσει το ανοσοποιητικό σύστημα έναντι του καρκίνου. Αυτή τη στιγμή είναι σε κλινική ανάπτυξη διάφορα mRNA εμβόλια για τον καρκίνο. Τα εμβόλια μπορεί να είναι είτε εξατομικευμένα που βασίζονται στο γονιδίωμα του όγκου κάθε ανθρώπου είτε γενικά για κάθε τύπο καρκίνου που θα περιέχουν τα κυριότερα γνωστά αντιγόνα. Τα πρώτα αποτελέσματα από τις κλινικές μελέτες είναι ενθαρρυντικά.

Ο Πρύτανης του ΕΚΠΑ

Στοχεύουσες θεραπείες

Η δεύτερη κατηγορία φαρμάκων που έχει αλλάξει τη θεραπευτική του καρκίνου είναι οι στοχεύουσες θεραπείες. Όπως εξηγεί στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Δημόπουλος, με τα φάρμακα αυτά στοχεύονται εκλεκτικά σηματοδοτικά μονοπάτια του καρκινικού κυττάρου ώστε να σταματήσει ο περαιτέρω πολλαπλασιασμός του ή να καταστραφούν τα καρκινικά κύτταρα χωρίς να επηρεαστούν τα φυσιολογικά κύτταρα. Με τη χρήση των νεότερων τεχνικών μοριακής βιολογίας, αναγνωρίζονται βιοδείκτες που μπορούν να κατευθύνουν τη χρήση στοχευουσών θεραπειών εφαρμόζοντας έτσι την Ιατρική Ακριβείας στην Ογκολογία. Οι στοχεύουσες θεραπείες αποτελούν ένα πεδίο εντατικής έρευνας και οι κατηγορίες αυτών των φαρμάκων επεκτείνονται διαρκώς περιλαμβάνοντας μονοκλωνικά αντισώματα, μικρομοριακούς αναστολείς, αντισώματα συζευγμένα με χημειοθεραπευτικά φάρμακα, αμφι-ειδικά αντισώματα κά.

«Η μοριακή ταξινόμηση των κακοηθειών βρίσκεται πλέον σε πρώτο πλάνο και καθορίζει την θεραπευτική αντιμετώπισή τους. Οι εξελίξεις αυτές αντανακλώνται στην αύξηση της επιβίωσης για αρκετά νεοπλάσματα και υπάρχει η ελπίδα ότι στο άμεσο μέλλον θα αυξηθεί η επιβίωση ακόμη και για δυσίατα νοσήματα, όπως είναι ο καρκίνος του παγκρέατος», τονίζει ο Δημόπουλος.

Τονίζει επίσης, ότι όλες οι νεότερες θεραπείες είναι διαθέσιμες για τους Έλληνες ασθενείς αμέσως μετά την έγκρισή τους από τον ευρωπαϊκό οργανισμό φαρμάκων

(ΕΜΑ). Επιπλέον, στην Ελλάδα βρίσκονται σε εξέλιξη μεγάλες πολυκεντρικές κλινικές μελέτες μέσω των οποίων αρκετοί ασθενείς θα έχουν τη δυνατότητα να λάβουν νεότερες θεραπείες πριν αυτές γίνουν διαθέσιμες εμπορικά.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του «Ευρωπαϊκού Σχεδίου Καταπολέμησης του Καρκίνου» (EU Beating Cancer Plan) θέτει στο επίκεντρο τη διασφάλιση της ίσης και ισότιμης πρόσβασης όλων των ασθενών στην πρόληψη, στην πρώιμη διάγνωση, στις θεραπείες, στην καινοτομία και στα οφέλη της εξατομικευμένης ιατρικής.

Όπως τονίζει ο κ. Δημόπουλος στην Ελλάδα καταγράφονται αξιόλογες προσπάθειες τα τελευταία χρόνια, τόσο σε επίπεδο πρόληψης με την εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου και τα προγράμματα προσυμπτωματικού ελέγχου, όσο και σε επίπεδο θεραπείας, με την εισαγωγή καινοτόμων φαρμακευτικών σκευασμάτων.

Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τον Καρκίνο

Προς την κατεύθυνση ενός ολοκληρωμένου και λειτουργικού σχεδίου διαχείρισης της νόσου τόσο σε επίπεδο υγείας του πληθυσμού, ακαδημαϊκοί φορείς, η ιατρική κοινότητα, σύλλογοι ασθενών και ο σύλλογος φαρμακευτικών εταιρειών έχουν καταθέσει κοινές προτάσεις με στόχο την δημιουργία ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τον Καρκίνο, σημειώνει ο κ. Δημόπουλος. Οι προτάσεις αυτές περιλαμβάνουν:

1. Τη δημιουργία μηχανισμών για τον προσδιορισμό παραγόντων κινδύνου για εμφάνιση καρκίνου.

2. Την ανάπτυξη Εθνικού Μητρώου Καρκίνου ώστε να καταρτιστεί εθνική πολιτική για τον καρκίνο.

3. Την απρόσκοπτη πρόσβαση σε νέες θεραπευτικές δυνατότητες.

4. Τη δημιουργία πλαισίου αξιολόγησης και αποζημίωσης εξετάσεων ανίχνευσης βιοδεικτών που είναι απαραίτητοι για την εξατομικευμένη διάγνωση και θεραπεία του καρκίνου.

5. Αναγνώριση της αξίας και των οφελών των Κλινικών Μελετών.

6. Ενθάρρυνση και ενίσχυση συνεργασίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων επιστημονικών φορέων, της ιατρικής κοινότητας, της βιομηχανίας των συλλόγων ασθενών και της κοινωνίας των πολιτών.

Πηγή: ΑΠΕ – ΜΠΕ